

PIONIER

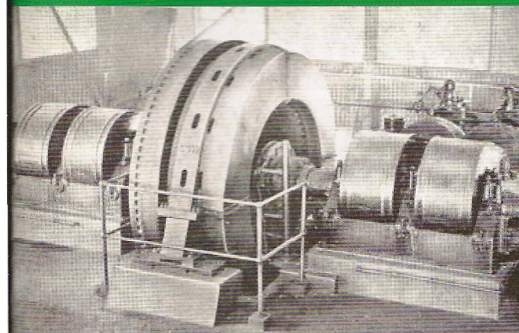
Twee maandelijks clubblad van de Oude Trekker en Motoren Vereniging

No.6
2010

International
8-16 Junior

Ploegwedstrijden jaren 60
Miniaturen International Harvester
Buitenlandse berichten uit Cuba en Zwitserland

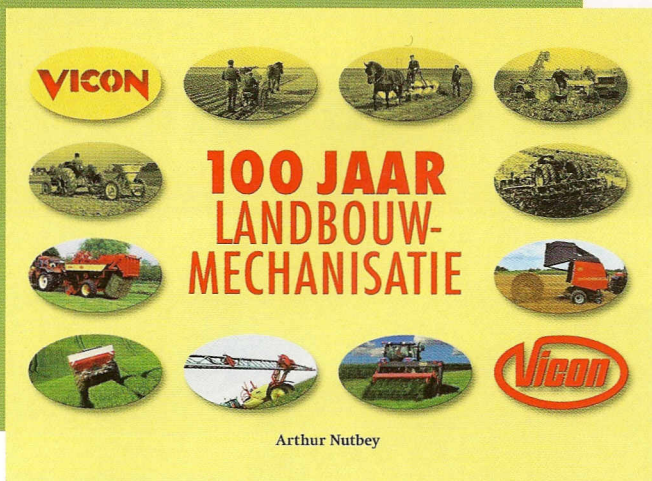
THOMASSEN

HANDIGE HULP

TIMCO HOEVELAKEN

Arthur Nutbey

Boeken over landbouwwerktuigen zijn in zijn algemeenheid niet zo dik gezaaid. In Amerika en Engeland zijn er wel een paar verschenen, vaak over de historie van bepaalde ondernemingen die naast trekkers ook landbouwmachines maakten. Plus de nodige 'folderboeken' uit Duitsland die vaak maar bitter weinig geschiedschrijving bevatten.

Nu is er voor het eerst een boek verschenen over een Nederlandse fabriek van landbouwwerktuigen en wel over het merk Vicon. Auteur Arthur Nutbey, zelf gedurende 25 jaar Vicon medewerker, heeft een alleraardigst boekwerkje samengesteld over het merk. Het boekje telt 72 bladzijden, het formaat is 29 x 21 cm, genaaid en gebonden met harde omslag. Het bevat tal van zwart-wit- en kleurenafbeeldingen uit de archieven van Vicon die veel bijdragen aan het lees- en kijkgenot van het boek. Het boek begint met te stellen dat de Haarlemmermeer een 'proefstation' is geweest van revolutionaire landbouwmethoden en -werktuigen. De allereerste trekker in Nederland schijnt in 1913 daar te zijn gedemonstreerd (alleen staat er helaas niet bij wat voor trekker dat was en wat die demonstratie inhield). In diezelfde Haarlemmermeer vestigde Hermanus Vissers zich in 1910 in Nieuw-Vennep als loonwerker. Na zijn dood in 1933 zetten zijn weduwe en zoons de zaak voort. Eén van die zoons, Cor, begint in 1921 voor zichzelf en begint dorskasten te maken onder de naam Vima (Vissers' machinefabriek). De andere broers houden zich bezig met import en dealerschap van landbouwmachines. Daarnaast maken ze op bescheiden schaal zelf machines zoals zakkenheffers en aardappelsorteer-machines. In 1945 ontstaat het eerste nationaal bekende product en tevens wordt de naam Vicon (Vissers Constructie Nieuw-Vennep) bedacht. De bedenker is een 16-jarig personeelslid. Het eerste Vicon-werktuig is een halfautomatische aardappelpootmachine (waarbij de aardappels met de hand in een bakje moeten worden gelegd). Het werd tevens het eerste grote Vicon succes, want in 1946 en '47 werden er maar liefst 1000 per jaar van verkocht. In 1948 kwam er na het pootseizoen een dip, zodat Vicon zich moest gaan bezighouden met werktuigen die niets met de landbouw te maken hadden zoals betonmolens, bouwliften en dergelijke.

BOEKBESPREKING

lijke. Vicon heeft in de beginperiode altijd een scherp oog gehad voor uitvindingen van boeren, loonwerkers en andere inventieve geesten. Zo was de aardappelpoter gebaseerd op een Belgisch ontwerp. Deze gang van zaken ging ook op voor het tweede Vicon megasucces: de Acrobat harkkeerder, een uitvinding van de Maaslandse veehouderszoon C. van der Lely. Vicon vervolmaakte de Acrobat en nam hem in productie. In de loop der jaren zijn er meer dan een miljoen van verkocht. Andere in het boek beschreven successen zijn de pendel-kunstmeststrooier (een Italiaans ontwerp) en de Vicon-Steketee éénrijige bietenrooier. Niet alles was goud wat er blonk: de Vicon spitmachine bleek ondanks de hoge verwachtingen weinig kopers te trekken. In 1971 nam investeringsmaatschappij Die Haghe de meerderheid van de aandelen over en de gebroeders Vissers traden uit de directie. In 1981 nam Thyssen-Bornemisza, later Greenland, de zaak over terwijl Greenland op zijn beurt in 1998 werd overgenomen door het Noorse Kverneland. Van de merken Vicon, PZ, Rivierre-Casalis en Kverneland, allen onderdeel van genoemde holding, zijn alleen Vicon en Kverneland nog over.

Evenals bij zijn vorige boek over Zetor trekkers heeft auteur Arthur Nutbey ervoor gekozen om een klein formaat boek samen te stellen met een betrekkelijk lage prijs (€ 25,-). De geschiedenis van Vicon wordt voor een ieder duidelijk en de vele foto's en andere illustraties in het boek verduidelijken veel. Achter in het boek is een lijst opgenomen van twee pagina's met daarin de belangrijkste werktuigen die Vicon heeft gemaakt en de jaren waarin deze zijn geproduceerd. Het voornaamste manco van dit boekje betreft de weinig gedetailleerde wijze van beschrijven van de werktuigen. Een (bollen- en aardappel)pootmachine als de Koningsplanter wordt zelfs helemaal niet beschreven. Maar wat is wijsheid? Een boek samenstellen van honderden bladzijden voor een prijs van € 50,- of nog meer had ook gekund maar dat koopt niet iedereen. Waarschijnlijk heeft de schrijver gelijk gehad om het zo te doen als nu (om nog maar te zwijgen van de hoeveelheid werk die het maken van een dik boek met zich meebrengt). Maar ondanks dat is het boek zonder meer het aankopen waard. Het is te koop bij Consus Media, Ridderbuurt 79, 2402 NH Alphen a/d Rijn. Tel. 0172-445828 of 06-51062413 of bij ons vertrouwde adres Wispa Oldtimer tractoren, Langeboomsestraat 12, 7046 AA Vethuizen. Tel. 0314-651721. Ik hoop dat dit boek de aanzet zal zijn tot het verschijnen van meer boeken over (Nederlandse) werktuigen!

Willem Ton